

ადღგომის ბრწყინვალე დღესასწაულზე, 2007 წელს, ღამისთევის ლოცვის შემდეგ, აბბა ალავერდელმა მიგროპოლიგმა დავითმა ალავერდის გაძარში შეკრებილ მორწმუნე ერს დღესასწაული მიულოცა და გაბთ „გმა და ჭემშარიგების“ პირველი ნომერი დაურიგა. მაშინ ერთმა ერისკაცმა, მეუფის სულიერმა შვილმა თავისი სიხარული გაგვიზიარა: მეუფემ სიგყვა გვაჩუქა, ამაზე დიდი რა უნდა ერუქებინაო. ამ ამბავმა გადაგვაწყვეტინა წინამდებარე წიგნის გამოცემა.

„ღასაბამი სიგყუათა მათ შენტაჲ ჭემშარიგება არს“ (ფსალმ. 118, 160). გაჩნდა სურვილი ჩვენი ეკლესიის მრევლისთვის გაგვიზიარებინა ჭემშარიგების მსახურების ის სიხარული, რომელიც, როგორც ღვთის დიდი წყალობა, გვერგო ჩვენი მოძღვრის – მეუფე დავითის გვერდით ყოფნით.

გვახსენდება, 20 წლის წინ როგორ მივისწრაფოდით გარეჯის უდაბნოში, სადაც მოძღვარი გვეგულებოდა – ღირსი მამა დავით გარეჯელის თბილ სამარხთან, მიწიერი სამშობლოს ღონიერი სიყვარულით და მეციური სამშობლოს გკვილიანი მონაგრებით. გვახსენდება, ღამისთევის ლოცვის შემდეგ, ცისკარზე ძილთან ბრძოლით გათანგულებს სარკმელთან რომ დაგვაყენებდა და გვეუბნებოდა – ახლა ჩიგი მოფრინდება, ნახეთ... „ყოველი სული აქებდით უფალსა...“ გვიხაროდა, ლოცვიდან დაღლილები და ღვთის ძალით გამარჯვებულები გამოვდიოდით, ვუყურებდით ჩვენი მოძღვრის მღუმარე შრომას, ჩვენს სულებში კი ამ ღროს თურმე კეთილსურნელოვანი ვარდი იშლებოდა „ჩუმი ხმაურით – კვირგის გაშლის, ტკაცანის და ყვავილის ფურცლების შრიალის – სიცოცხლის ამ უგყუარი და ძლიერი ნიშნის მსგავსი, რომელსაც აქვს ძალა მთელ ქვეყანას დაანახოს იმ შემართების და სიგყვის მშვენიერება, რომელიც უფლისთვის თავდადებას და ქრისტეს სასძლოდ საკუთარი თავის განმზადებას – მონაზვნობას აქვს“.

გარეჯთან განშორება ყველას გაგვიჭირდა. მოგვიანებით მეუფე იგყვის: „თითოეული ქართველისთვის დავითგარეჯის უდაბნო-მონასტერი იყო, არის და იქნება ადგილი ღვთის დიდებისა და უფლის მშვენიერებისა“.

მეუფე დავითის სამღვდელმთავრო მსახურებით დაიწყო ჩვენი მონაზვნური ცხოვრებაც.

„ჭირი მოთმინებასა შეიქმს, ხოლო მოთმინებაჲ – გამოცდილებასა, ხოლო გამოცდილებაჲ – სასოებასა, ხოლო სასოებაჲ არა არცხვინის“ (რომ. 5, 3-5). საკუთარი თავის შეცნობის გზაზე, მონაზვნური განსაცდელის „რკინის სახმილში“ ერთადერთი მაგრილებელი იყო მოძღვრის თავმდაბლობით ნათქვამი ღვთივბოძებული სიგყვა. ჩვენს ქედმაღლობას კი მხოლოდ მაშინ ვხედავდით, როცა მოძღვარი-მღვდელმთავარი გვასწრებდა თქმას: „შემინდეთ და მომიხსენეთ“... გვრცხვენოდა, ვმდაბლდებოდით და თავისმოყვარების საზარელი ვნება უკან იხევდა. „ქრისტემან, ჭემშარიგად უფალმან ჩვენმან ვითარცა ვენახი დაასხა სიყვარული ჩვენ შორის, რამეთუ თვინიერ მისსა არავის ძალუმს დამტკიცებად სარწმუნოებისა, ვითარცა კლდესა ზედა, შერყეულთა გულთა და გონებათა ჩვენთა... რამეთუ ღმრთისა რისხვასა უსწვრის მისმან წყალობამან, მყვნა მე საწყალობელი მღვდელმთავრად, ვითარცა პეტრესა მეგყველმან: „დამწყსე ცხოვარნი ჩემნი“...“

და რამეთუ ღმრთისა მიერ ყოველივე შესაძლებელ არს, ვსასოებ მისსა კაცთმოყვარებასა, ვითხოვ შეწევნასა, რათა განკურნოს სული ჩემი და მე შეუძლო მის მიერ წინაძლომა თქუენი. რამეთუ ძალი და გზაჲ ცხოვნებისა თქვენ ხართ ჩემი. ვითარცა იგყვის მოციქული, ურთიერთას სიმძიმე და სიყვარული იგვირთეთ და ესრეთ აღასრულეთ სჯული ღმრთისა და ჯვარი ჩვენი საგვირთავი გკბილ ქმნას და გვირთი მსუბუქ და გვასძიოს ხმაჲ იგი სანატრელი: „მოვედით კურთხეულნი მამისა ჩემისანო და დაიმკვიდრეთ ადგილი განმზადებული“ – გვწერდა მეუფე.

წინ დიდი ბრძოლა იყო გადასახდელი. „ასეთია მაცდურის ხელოვნება: მოძღვრის წინააღმდეგ გულისსიგყვებს გიგზავნის, შენს მფარველ მაღლს რომ დაგამოროს, დამნაშავედ გაქციოს, შემდეგ კი უმოწყალოდ გგვემოს... როგორ პასუხისმგებლობასა და სიმძიმეს იღებს მოძღვარი, როგორ იგანჯება, ვიდრე უღირსი სულისგან ღირსეულს შექმნის და სამოთხეში დაამკვიდრებს... ყოველი სასტიკი სიგყვით, რომელსაც განსაცდელის ღროს ეუბნებით მოძღვარს, შხამს ასმევთ მის სულს... შენი მოძღვრის სუნთქვას მიეწებე... მორჩილება ნიშნავს, სულის ამოდბრძნობა ღვთის სწავლებას დავუმორჩილოთ, საკუთარი მწიკვლისგან რომ გავთავისუფლდეთ“ (ბერი იოსებ ათონელი). საკუთარი თავის გათავისუფლების ფიცხელ ბრძოლაში ვგრძნობდით, როგორ ვცდიდით მოძღვრის მოთმინებას. შიშიც გვიპყრობდა: გაუძლებს?! როდემდე?! რომ ველარ მოგითმინოს, ხომ დაი-

ლუპები?! „მოთმინება იობისი გასმიეს, და აღსასრული უფლისა იხილეთ, რამეთუ მრავალ-მოწყალე არს და შემწყნარებელ“ (იაკ. 5, 11). მოძღვრის ღვთის სასოებაში გამოხატული რწმენა ჩვენთვის სასწაულებს ახდენდა, რომ გავმხდარიყავით გონიერები – რწმენით ცოდნაზე აღმატებულები. „მოირცყენით წელნი გონებათა თქუენთანი, ფრთხილ-იყუენით, სრულიად ესევდით მოწვეწულსა მას თქუენდა მალსა გამოცხადებასა იესო ქრისტესსა. ვითარცა შვილნი მორჩილებისანი და ნუ თანა-საგ-ექმნებით პირველთა მათ უმეცრებისა თქუენისა გულის-თქუმათა“ (პეტრე. 1, 13-14) – გვახსენდება ჩვენი მოძღვრის სიხარული, როცა „გონიერებს“ გვხედავდა.

მეუფის სიხარული ყოველთვის ტკივილში იბადებოდა, ჩვენ კი მისი გამზიარებლები ვხდებოდით „ძალი-საებრ ჩვენისა“. ტკივილის თვისებაა, ორჭოფობის ბეწვის ხილზე გაგაროს, რომ უარი თქვა ბრძოლაზე და განერიდო... ჩვენ სულმოკლეობას ვიჩენდით, როცა დაღლილ მეუფეს ვხედავდით, ის კი თავიდან იწყებდა ბრძოლას.

1999 წლის მიწურულს მეუფეს მისმა სულიერმა შვილებმა ის ადგილი აჩვენეს, სადაც დღეს წმინდა იოანე ნათლისმცემლის საფანეა – ჩაკიდული თხემები. მაშინ არც კი ვფიქრობდით, რომ ამ ადგილას მონასტერი აშენდებოდა. თბილისში ყოფნისას მეუფე იქ ხშირად მიდიოდა – განმხოლოებისთვის. გარეჯსაც ახსენებდა გარემო „ფერთა და კლდოვანით“. „ეს ლოცვის ადგილია, აქ ერთი ქოხიც კი საკმარისია“ – ამბობდა. ჩვენ კი შეგვძრა ადგილის უდაბურებამ და სიმკაცრემ. ვერც დაფვარეთ, ალბათ, გულიც ვატკინეთ: „ეს რა არის, აქ რა უნდა გავაკეთოთ, ამ ადგილს მხოლოდ თუ შევაკვდებით, სასაფლაოს ადგილია“. „ეს იქნება ცოდვებისა და ვნებების სასაფლაო, ბრძოლის ველი!“ – ასეთი იყო მეუფის პასუხი. და დაიწყო ბრძოლა... მხოლოდ ღვთის ნებით, ცრემლით და ოფლით არის შესაძლებელი მრავალი სულისთვის მყუდრო ნავთსაყუდელის – ერთი მონასტრის აშენება. ღმერთმა ინება! „სადაც ეპისკოპოსია, იქ მონასტერია“ – ფიქრობდა მეუფე. პატრიარქმა გვაკურთხა! აღმშენებლებიც და კეთილისმყოფელებიც ღმერთმა გამოაჩინა. „მხოლოდ უფლის მოწყალეობამ შეძლო ამ ადგილის ფერისცვალება. მოსახლეობა მას ჩაკიდულ თხემებს უწოდებს. ბრძოლა მართლაც ბევრი იქნება“ – ვკითხულობთ მეუფის ხელნაწერში.

2005 წელს უწმინდესმა და უნეტარესმა, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა ილია II აქ დედათა მონასტრის დაარსება განაჩინა და სულიერ წინამძღოლად აბბა ალავერდელი მიგროპოლიტი დავითი დაადგინა.

„ეს მხოლოდ მომზადებაა ალავერდისთვის“ – ჯერ კიდევ მშენებლობისას ამბობდა მეუფე.

თურმე სული ახალი ბრძოლისთვის ემზადებოდა, რომელსაც მხოლოდ ერთი მამოძრავებელი ძალა აქვს – ქრისტეს სიყვარული! ამიგომ არ იცის დაღლა, ყოველ ჯერზე განახლება და ღვთის სადიდებელ მშვენიერ ჰიმნად იქცევა.

ალავერდობის დღესასწაულებს – ჯვართამაღლებას, ქეთევან წამებულისა და ღირსი იოსებ ალავერდელის ხსენებას ღამისთევით ვატარებდით. გვიჭირდა... ღამით ლოცვა, დღისით – მუხლჩაუხრელი შრომა, ხალხის მიღება, გულისტკენა – როცა ნასვამები, გაძარში მხოლოდ ამ დღეს საკლავით ან ფოტოაპარატით მოსულები, სჯულს გიმოწმებენ და გიწუნებენ კიდევ; მონასტრის მორღვეულ გალავანთან შეკრებილი ვაჭრები და კამათლით მოთამაშეები – ქართველები, რომელთა მნეშიც გვინდოდა, მაგრამ ძალიან გვიჭირდა ქართველობა აღმოგვეჩინა. ღამისთევებზე მხოლოდ „მცირე სამწყსო“ იდგა... 2005 წელს, ერთ-ერთი ღამისთევის შემდეგ, მეუფე გაძრის გარშემოსავლელად გაემართა. უკან თავჩაქინდრულნი მივყვებოდით მონაზვნები – მამები და დედები; მონასტრის გალავანს კი სოფელი „აწყდებოდა“ თავისი ამაო ხმაურით, საკლავის მზადებით, აღმოსავლური ვნებიანი სიმღერებით... „ღმერთო ჩემო, ნუ განმეშორები ჩემგან; ღმერთო ჩემო, შეწვენასა ჩემსა მომხედენ“ (ფსალმ. 70, 12). საკუთარ უძღურებას ამ სოფელთან გამკლავებაში თითოეული ჩვენგანი განსაკუთრებულად გრძნობდა. საეპისკოპოსო სახლის კიბესთან მისული მეუფე გაძრისკენ მობრუნდა და ჩვენთვის მოულოდნელად ხელის აპყრობით წარმოთქვა: „ღირსო მამაო, შენ მიხედე აქაურობას“. ჩვენ, იქ მყოფები, მეუფის იმ ლოცვის მოწმენი გავხდით, საკუთარი უძღურების უფსკრულიდან რომ აღმოხდება ადამიანს და ღვთის უსამღვრო მოწყალეობას მოიზიდავს. სწორედ ამ დროს გაისმა გელეფონის ბარი. საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი რეკავდა, მეუფისთვის ღირსი მამის იოსებ ალავერდელის ხსენების დღე რომ მიელოცა. ბევრჯერ

გვინახავს, უწმინდესთან ტელეფონით საუბრისას როგორ აკეთებს მეუფე მეტანიას და როგორი კრძალებით ესაუბრება მას. უწმინდესმა მილოცვასთან ერთად ალავერდის მონასტრის აღდგენა-განახლების საქმეც დალოცა. „პატრიარქმა გვაკურთხა და ჯარასავით დაგრიალდა ყველაფერი“ – არაერთხელ უთქვამს მეუფეს.

ეკლესიის დანგრეული ციხე-გალავნების – მონასტრების – განახლება სოფლისთვის შეუმჩნეველი არასდროს რჩება; ისინი წუთისოფლის სამხილებლად წამოიშართებიან. „ნუ გიყუარნ სოფელი ესე, ნუცა-ლა რაჲ არს სოფლისაჲ ამის... სოფელი ესე წარხდეს და გულის თქუმაჲ მისი, ხოლო რომელმან ყოს ნებაჲ ღმრთისაჲ, იგი ეგოს უკუნისამდე“ (1 იოან. 2. 15, 17).

წუთისოფლის დინების საპირისპიროდ სვლას ყოველთვის ცილისწამების ზღვა მოსდევს. „არავინ იცის, რომ არაფრის მქონე ვარ. ალავერდელობა ღვთის წყალობად მერგო“ – ტკივილით უთქვამს მეუფეს.

ღვთისმსახურების სიხარული კი არასდროს ილევა!

„გოლგოთა მხოლოდ შენით და შენთვის გასაველად იქნება სასიხარულო, უფალო, რომელსა გშვენის დიდება მამისა თანა სულით წმიდითურთ აწ და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე. ამინ“.

24 დეკემბერი, 2009 წელი
ახალი შუამთის
ხახულის ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლის
მონასტრის წინამძღვარი
იღუმენია იოანა
ქრისტესმიერ ღებთან ერთად